IV. Phraseologisches weißrussisch–deutsches Wörterbuch

Плёткі старой цёткі.	Ammenmärchen erzählen.
Як пшаніцу /пяньку, каноплі, венікі/ прадаўшы.	Sich nicht auf die Hinterbeine stellen/todmüde sein/vor Müdigkeit fast umfallen.
Ні свата ні брата.	Ohne Heimat und Verwandte.
Клёку ў галаве не мае.	Einen Vogel (eine Meise) haben/ nicht spinnen/töricht/ dumm.
Блёкату аб'есціся / наесціся/.	Nicht recht bei Trost sein/ übergeschnappt sein.
Глядзець /пільнаваць, сцерагчы/ як вока.	Wie seinen Augapfel hüten.
Лынды біць=Бібікі біць.	Auf der faulen Haut liegen/faulenzen.
Плот у плот= Плячо ў плячо	Seite an Seite, Tür an Tür.
Дрыжыкі працінаюць.	Jemanden schaudert es/jemanden überläuft es kalt.
Быццам з неба спаў = Як з хмары спаў.	Wie ein Blitz aus heiterem Himmel/hereingeschneit.
Як бачыш /як бач/ = Адным скокам.	In einem Augenblick/im Nu/im Handumdrehen.
Крок ступіць = Каля бока = Пад носам.	Einen Katzensprung entfernt sein.
Як вокам маргнуць.	Im Augenblick/ im Handumdrehen.
Кулём падаць = Не чуць ні рук, ні ног.	Vor Müdigkeit umfallen.
Кідацца як рыба ў вадзе.	Ohne Rast und Ruh sein.
Век-вяком = З век вякоў.	Endlos lange, eine Ewigkeit lang.
Як свет светам = Як свет	Alle Jubeljahre einmal.

стаіць.	
Што духу.	Aus Leibeskräften laufen.
Вока нікому не запарушыць = Хоць у вуха кладзі.	Jemand sieht aus, als könne er kein Wässerchen trüben/ er kann kein Wässerchen trüben.
Шапка на галаве расце.	Die Haare stehen einem zu Berge.
У гады ўбірацца.	In die Jahre kommen.
У ласку ўбіцца.	Sich bei jemandem einschmeicheln.
Акуляры настаўляць.	Jemandem ein X für ein U vormachen, etwas weismachen, jemanden täuschen.
Душу дастаць.	Es zerreißt einem das Herz.
Язык высалапіўшы.	In atemloser Eile/ nach Luft schnappend.
Пабыў у вадзе і не мокры нідзе.	Mit heiler Haut davonkommen.
Вачам веры не даваць.	Seinen Augen nicht trauen.
Гаварыць на вецер	In den Wind reden.
На сем сукоў садзіцца = Дзвюх сарок за хвост трымаць = Два зайцы гнаць.	Zwei Fliegen mit einer Klappe schlagen.
Гора чубатае.	Kummer haben.
Лататы даваць = Цягу даваць.	Die Beine in die Hand nehmen.
Лазы даць.	Prügel verteilen/Schläge austeilen.
Абое рабое = Роўны з роўнага цешыцца = Які ехаў, такі /такую/ стрэў.	Gleich und gleich gesellt sich gern.
Лезці на ражон	Risikofreudig handeln.

З камара каня рабіць = З блыхі /з мухі/ вала рабіць.	Aus einer Mücke einen Elefanten machen.
Язык з-за зубоў выбіваецца = Язык доўгі.	Eine große Klappe haben/ geschwätzig sein.
Са свечкаю /у руках/ не знайсці.	Den Wald vor lauter Bäumen nicht sehen.
Душа наросхрыст = Шчырая душа.	Das Herz auf dem richtigen Fleck haben.
Душа не горнецца.	Für jemanden nichts übrig haben.
Душа на нітачцы затрымалася = Дух вылазіць.	Er (sie) ist sehr schwach.
Зубы замаўляць.	Jemandem ein X für ein U vormachen.
Зуб зуба паганяе = Душа заходзіцца.	Mit den Zähnen klappern.
І след ветрам змяло = І следу не стала.	Auf und davon sein/über alle Berge sein.
Як дуж = На ўсе жылы = Што моцы.	Aus aller Kraft/aus Leibeskräften.
Скакаць пад чужую дудку	Nach fremden Willen handeln.
Даганяй ветру ў полі = Прапаў як туман = Як вадой разліўся.	Den Wind auf dem Feld suchen.
Як вецер знёс /звеяў, развеяў/ = Як вада змыла.	Wie vom Winde verweht.
Як той казаў = Казаў той.	Wie es heißt/wie man so sagt.
Як камень з грудзей ссунуўся = Нібы гара з плячэй /спала/.	Jemandem ist ein Stein vom Herzen gefallen.

Як свінні завушніцы /пацеркі/ = Як карове сядло.	Das paßt wie die Faust aufs Auge.
Як мыла з'еўшы = Як мыш глынуўшы = Як журавін жменю глынуў.	Jemand macht eine saure Miene.
Як зязюлька = Як месячык у небе.	Mutterseelenallein
Як з маслам = Бы маслам памазаў.	Es läuft wie geschmiert.
Як у мосце дзірка = Як леташні снег на градах.	Völlig unnötig/Schnee von gestern/ so nötig wie ein Kropf.
Ані ў знак = Як не лысы.	Kaltlassen, das läßt ihn/sie kalt.
Як сёння з яйка вылупіўся = Хіба /няйначай/ з неба зваліўся.	Aus allen Wolken fallen.
Прапаў як у процьму ўпаў = Як праз зямлю праваліўся.	Jemand ist spurlos verschwunden.
Як сыр у смятане плаваць /жыць/ = Бы сыр у масле качацца.	Wie die Made im Speck leben.
Як за Богам = Як у Божым вушку =Як у Бога за плячыма.	Leben wie Gott in Frankreich.
Як муха па смале = Як з гаршкамі на торг.	Langsam wie eine Schnecke.
Выкідваць конікі	Launen haben/seinen Launen freien Lauf lassen.
Як воўк шчанём будзе і брахаць хвастом будзе = Як на далоні валасы парастуць = Як будзе баба	Wie ein Wolf heulen vor Kummer.

дзеўкаю.

Здаровы як дуб скарбовы = Сыр ды малако = Румяны як пернік = Маладзіца як брусніца.	Wie Milch und Blut.
Які вецер павее = Куды вецер, туды я.	Sich nach dem Wind drehen.
У свет вочы = Куды вочы павядуць = За вачыма.	Ganz gleich wohin/immer der Nase nach.
Ласы /смачны/ кавалак	Leckerbissen
Аборай хлеб кроіць = Вяроўкаю хлеб рэзаць.	Die Suppe auslöffeln.
Лежні спраўляць = Бакі аціраць.	Auf der faulen Haut liegen/auf der Bärenhaut liegen.
Са скуры вылузвацца.	Sich selbst überbieten/sich große Mühe geben.
К сэрцу прыпасці = У вока ўпасці.	Sich bei jemandem ins Vertrauen schleichen
За пусты мех біцца = Адамкнёныя дзверы адмыкаць.	Offene Türen einrennen.
На свой капыл мераць.	Mit eigenem Maß messen/seinen eigenen Maßstab anlegen.
Перуноў даваць.	Gift und Galle speien.
Сляпіцаю /слепнем/ у вочы лезці.	Jemandem ein Dorn im Auge sein.
Камара не заб'е = Курыцы не пакрыўдзіць.	Er tut keiner Fliege etwas zuleide.
На жабін скок = На рыбіну нагу.	Mit kleinen Schritten.

На адзін капыл = Абодва /усе/ роўныя.	Vom gleichen Schlag sein.
Рай адамкнуўся /адчыніўся/ = На неба ўзлесці.	Im siebten Himmel sein.
На хапок /на хапка/.	Hals über Kopf/flüchtig/mit der heißen Nadel genäht.
На благі канец.	Im schlimmsten Falle/wenn alle Stricke reißen.
Кляне, аж трава вяне.	Sich drehen, woher der Wind/Fahne weht, sich streiten/zanken/beschimpfen/ kein Blatt vor den Mund nehmen.
Каціць бочкі арыштантаў	Weiß der Teufel was zusammenschwatzen.
Сказаў як уцяў = Сказаў як звязаў.	Den Nagel auf den Kopf treffen.
Не казаць носа	Keine Miene verziehen.
З вока не выпускаць = З ваччу не спускаць.	Kein Auge von jemandem abwenden/ jemanden nicht aus den Augen lassen.
Ні ўцяць ні ўзяць.	Ganz und gar dasselbe/ haargenau.
Ні за якія грошы = Ні за што на свеце.	Für nichts in der Welt/um nichts in der Welt/nicht für alle Güter der Welt.
Ні да печы ні да рэчы = Ні два ні паўтара.	Sinnlos/unpassend/fehl am Platze.
Ні трэ ні мне.	Nicht muh, nicht mäh sagen.
Як у рэшаце вады = Як у жабрака грошай.	Jemandem kein Wort glauben.
Рыбна вам = Хоць не рыбна, затое юшна.	Zum Teufel gehen/Scher dich zum Teufel!

Ні лой ні масла.	Weder Fisch noch Fleisch.
Ні слыху ні прослыху = Ні слыху ні дыху = І куры не шэпчуць.	Spurlos verschwunden sein/wie vom Erdboden verschwunden.
Свет тапіць = Слязьмі залівацца.	Bittere Tränen vergießen/ in Tränen aufgelöst sein/bitterlich weinen.
Аблупіць /абабраць/ як ліпку.	Jemandem das Fell über die Ohren ziehen/jemanden ausnehmen wie eine Weihnachtsgans.
Адна трасца =Адно шчасце.	Das ist mir Wurst.
За адным скрыпам = Адным скокам.	In einem Zuge/mit einem Schlage.
Асёл маляваны.	Dem Dummen sein Himmelreich.
Рукі зламыць	Den Mut sinken lassen/den Kopf hängen lassen.
атрасаць рукі	Keinen Finger rühren.
Як утрапёны = Як чорт падсмалены.	Hals über Kopf.
У ногі кідацца.	Auf die Füße fallen/wieder auf die Beine kommen.
Саломку не пераламаць = Палец на палец не пакласці.	Keinen Finger rühren/krumm machen.
Тыдзень з алеем, тыдзень галеем.	Von der Hand in den Mund leben.
Ездзіць вярхом	Sich seinem/ihrem Willen fügen.
Навучыць, дзе ўюны зімуюць.	Zeigen, wo der Pfeffer wächst.
Заганнае кола.	Teufelskreis

З вока спусціць = З вачэй згубіць.	Jemanden aus den Augen verlieren.
Душою загавець.	Das Zeitliche segnen.
Зубы сцяць = Губы стуліць.	Sich auf die Zunge beißen.
Да душы вельмі браць /прымаць/ = Да галавы браць.	Sich etwas zu Herzen nehmen.
Як абаранак з'есці = Як хлеба з маслам з'есці.	Kinderleicht
Віляць хвастом	Unaufrichtigkeit, List entwickeln.
Туману ў вочы пускаць.	Jemandem Sand in die Augen streuen.
На чатыры вокі = Сам-насам.	Unter vier Augen.
Як з голкі зняты.	Funkelnagelneu
Канцы стачыць.	Am Hungertuch nagen.
На ніштo звесці = На адзін канец звесці.	Etwas zunichte machen.
Доўг паквітаць /сквітаць/.	Mit jemandem abrechnen.
Макам сесці = У лужыну /у калюжыну/ сесці.	Sich in die Nesseln setzen/sich blamieren.
Шчыра кажучы.	Die Wahrheit zu sagen.
Зубы сушыць = Зубы прадаваць.	Die Zähne fletschen.
З лёгкім ветрам.	Geh deiner Wege.
На скрут /на злом/ галавы.	Hals über Kopf.
Скаліць зубы	Schadenfroh lachen/sich ins Fäustchen lachen.
На ўсе вочы глядзець =	Auf der Hut sein.

Пільна глядзець.

На ўсю нагу = Адно пяткі бліскацяць.	Laufen, was das Zeug hält/was die Beine hergeben.
Біты воўк.	Alter Hase
Варон /галіц/ страляць /лавіць/ = Мухі лавіць.	Maulaffen feilhalten
Якраз як = Як лёду.	Aufs Haar genau, haargenau, ganz genau.
Журавель на хвойцы = Мох і балота.	Romane erzählen/ schwatzen/etwas sehr umständlich tun.
У гразь ляснуцца = Плясь у гразь.	Sich nicht blamieren/seine Ehre rein halten
Ладу не дабраць = Рады /сабе/ не даць.	Ich habe keinen blassen Schimmer.
Моцная галава = Розуму багата.	Ein heller Kopf sein.
З рогату канчацца = Ад смеху заходзіцца.	Sich totlachen
Розумам не дастаць = У розум не ўзяць.	Das ist ganz unbegreiflich.
Есці як не ў сябе = На два бакі есці.	Schlingen wie ein Scheunendrescher.
Даць зевака	Sich etwas durch die Lappen gehen lassen.
Хоць у хованкі гуляй = Хоць пальцам у вока.	Stockdunkel sein
Хоць гвалт крычы.	Es ist zum Verzweifeln.
Хоць у лоб страляй.	Er hat ein Brett vor dem Kopf.
Нячысцік падкаснуўся.	Jemanden hat der Teufel geritten.

Чортаў тузін.	Teuflisches Dutzend, die Zahl 13.
Як мае быць = Як належыць.	Wie es sich gehört.
Толькі й бяды = Толькі тае бяды.	Das schadet nichts!
На досвітку = На золку.	Bei Tagesanbruch
Галавою варушыць /круціць/ = Мазгамі круціць.	Die grauen Zellen anstrengen.
Ціха й свята.	Alle Spuren sind verwischt.
Дурань малёваны.	Hanswurst
Яблык разладу.	Zankapfel
Носа не ўбіць = Няма куды пеўню дзюбнуць.	Es war für keine Stecknadel mehr Platz.